

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817206864
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8817206864.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom v Bratislave, na Dvořákovom nábreží č. 8A, IČO: 50 094 297, právne zastúpeného: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom v Bratislave, na Dvořákovom nábreží č. 8A, IČO: 47 232 471, proti žalovanej: J. U., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v R. č. XXX, právne zastúpenej: JUDr. Martinou Fabianovou, advokátkou, so sídlom vo Vranove nad Topľou, na Námestí slobody č. 6, o zaplatenie sumy 684,05 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov n/Topľou zo dňa 23.03.2021 č.k. 10Csp 40/2017-162 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu na zastavenie konania z dôvodu späťvzatia žaloby. Žalobu v časti o zaplatenie sumy 383,04 eur s prísl., v ktorej bol rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 22.05.2019 č.k. 10Csp 40/2017 -79 zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.09.2020 č.k. 7CoCsp 19/2020-143 a vec v rozsahu zrušenia vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, zamietol. Žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že po vydaní uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.09.2020 č.k. 7CoCsp 19/2020-143 žalobca vzal žalobu späť v časti, v ktorej bol pôvodný rozsudok súdu prvej inštancie krajským súdom zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Podľa ust. § 146 ods. 1 C.s.p., súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

4. Žalovaná so späťvzatím žaloby nesúhlasila, nakoľko je to v rozpore s jej záujmom na ukončení konania.

5. Prvoinštančný súd nesúhlas žalovanej so späťvzatím žaloby vyhodnotil ako dôvodný a to i napriek tomu, že žalovaná po odvolacom konaní zvyšok dlhu uhradila. V prípade nejudikovania hmotno-právnej neexistencie žalobcom uplatneného nároku by si tento voči žalovanej mohol tento nárok opätovne uplatňovať a to ako mimosúdne, tak i opätovne súdnou cestou, resp. si ponechať neoprávnene inkasované úhrady neexistujúceho dlhu.

6. V prejednávanej veci žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého strana sporu je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania. Žalobca nepreukázal, aby pred postúpením pohľadávky boli splnené zákonné podmienky vyplývajúce z ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Týmito podmienkami sú existencia splatnej pohľadávky, písomná výzva k zaplateniu a dlžníkov omeškanie so splnením trvajúce nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Postúpenie pohľadávky z Poštovej banky, a.s., na žalobcu je preto neplatný právny úkon podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

7. Okrem toho žalobcom predložená Zmluva o úvere - dostupná pôžička od Poštovej banky, a.s., spolu s pripojenými Obchodnými podmienkami pre úver ani neobsahuje možnosť žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu jednostranne zosplatiť úver podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

8. Súd prvej inštancie preto žalobu v časti o zaplatenie sumy 383,04 eur prísl. ako nedôvodnú zamietol.

9. Výrok o trovách odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 a § 396 ods. 3 C.s.p.

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozhodnutie zmeniť tak, aby konanie ohľadne sumy 383,04 eur s prísl. bolo zastavené a žalobcovi priznaná náhrada trov konania. Ako dôvod uviedol, že po doručení uznesenia odvolacieho súdu a prepočítaní pohľadávky po poslednej úhrade žalovanej zo dňa 17.08.2020 bolo zistené, že žalovaná uhradila zostávajúcu pohľadávku, ktorá bola predmetom sporu. Preto žalobu vzal späť. Stalo sa tak z dôvodu, lebo pohľadávka bola uhradená a teda predmet sporu zanikol. Pri neexistencii sporu súd musí obligatórne konanie zastaviť, a preto z procesného hľadiska prvoinštančný súd pochybil, ak vo veci konal.

11. Žalovaná v novembri roku 2013 uzatvorila s právnym predchodcom žalobcu Zmluvu o úvere. Na jej základe jej boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 700 eur. V zmysle bodu 5 zmluvy, neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú aj obchodné podmienky, všeobecné obchodné podmienky a sadzobník poplatkov, s ktorými sa žalovaná oboznámila a svojím podpisom na zmluve vyjadrila s nimi svoj súhlas. Pôvodný veriteľ v dôsledku neplnenia si povinnosti zo strany žalovanej listom zo dňa 27.11.2014 upozornil a zároveň vyzval žalovanú na splatenie dlžnej časti úveru s tým, že pohľadávka banky je ku dňu 26.11.2014 viac ako tri mesiace po lehote splatnosti vo výške 140,96 eur a v prípade, ak v lehote 15 kalendárnych dní nedôjde k úhrade vyššie uvedeného záväzku, banka je oprávnená využiť ust. § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver predčasne splatným. Nakoľko žalovaná dlžnú sumu neuhradila, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 15.12.2014 vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy a zároveň vyhlásil predčasnú splatnosť pohľadávky v celom rozsahu. Dňa 19.06.2017 bolo žalovanej odoslané oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky, čím si Poštová banka, a.s., splnila zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je postupca povinný oznámiť dlžníkovi postúpenie pohľadávky bez zbytočného odkladu.

12. Zákonnými podmienkami postúpenia pohľadávky v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, sú písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi a nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Zákon teda nevyžaduje dve rozličné písomné výzvy veriteľa. Právny poriadok Slovenskej republiky v žiadnom ustanovení nevyžaduje a teda ani Zákon o bankách nepredpokladá, aby bol dlžník explicitne listom veriteľa oboznamovaný s právom na postúpenie pohľadávky. Toto právo vyplýva priamo zo Zákona o bankách a oboznamovanie klienta s ním nie je povinnosťou veriteľa. Takýto výklad uvedeného ustanovenia podporuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.03.2018 vydané vo veci 7Cdo 26/2017.

13. Podľa rozsudku Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15 zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky povinné náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Písomnosť úkonu spočíva v tom, že prejav vôle so všetkými podstatnými zákonmi ustanovenými náležitosťami právneho úkonu je zachytený vo forme písaného textu na hmotnom nosiči, najčastejšie na papieri. Len pri prevodoch nehnuteľností sa vyžaduje tzv. technická jednota zmluvy, teda pevné spojenie jednotlivých listín zmluvy o prevode nehnuteľností, vrátane jej nedielných súčastí. V prípade, ak je právny úkon urobený na viacerých listoch papiera, listiny nemusia byť fyzicky spojené. Musí však byť zrejmé, že patria k sebe, že sú súčasťou jedného celku. Zo zmluvy o úvere bolo

jednoznačne a bez pochybností zrejme, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj jej prílohy. Písomná forma zmluvy o úvere bola zachovaná, zmluva o úvere bola riadne zmluvnými stranami podpísaná a spĺňa všetky zákonom ustanovené náležitosti. Občiansky zákonník nie je svojim znením kogentným zákonom, ktorý upravuje všetky podeň spadajúce vzťahy a otázky striktné a od ktorého sa nie je možné v žiadnom prípade odchýliť. Zákon nezakazuje uzatvorenie zmluvy, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky a podobne. Zákon ani neukladá povinnosť uzatvoriť zmluvu, v ktorej časť ustanovení bude prenesená do všeobecných obchodných podmienok. Je tak v súlade s normami tak obchodného ako aj občianskeho práva, pokiaľ zmluva obsahuje všeobecné zmluvné podmienky ako jej neoddeliteľnú súčasť. Ide pritom o dlhodobú a bežnú obchodnú prax, ktorá sa praktizuje aj v spotrebiteľských vzťahoch. Ani zákony na ochranu spotrebiteľov neukladajú zákaz určenia časti obsahu zmluvy v obchodných podmienkach. Zákon č. 129/2010 Z.z. sám takúto povinnosť, resp. zákaz neupravuje.

14. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

15. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré odkazuje.

16. Čo sa týka výroku o nezastavení konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je potrebné poukázať, že takúto možnosť upravuje ust. § 146 ods. 1 C.s.p. Vychádzajúc z tohto ustanovenia súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

17. Vychádzajúc z ust. § 146 ods. 1 C.s.p., na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby súd neprihliada len do začatia predbežného prejednanie sporu alebo pojednávania, pričom pojednávanie tvorí jeden celok a to aj v prípade jeho odročenia. Ak už súd začal predbežné prejednanie sporu podľa § 168 C.s.p. alebo pojednávanie, vyžaduje sa k späťvzatiu žaloby aj súhlas žalovaného. Tento súhlas býva pravidlom, no s ohľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu môže mať žalovaný záujem na autoritatívnom rozhodnutí súdu a teda so späťvzatím žaloby nemusí súhlasiť. Dôkazné bremeno existencie spomínaných vážnych dôvodov v konaní nesie žalovaný. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu vážne dôvody Civilný sporový poriadok túto otázku nerieši, preto treba vychádzať z toho, že posudzovanie vážnosti dôvodov je výlučne vecou voľnej úvahy a hodnotiaceho úsudku súdu. Tie však nie sú svojvoľné, pretože súd pri posudzovaní závažnosti dôvodov berie na zreteľ jednotlivé skutkové okolnosti prípadu a povahu uplatňovaného nároku a hodnotí predovšetkým možné dôsledky zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi stranami a dopad na postavenie strán, najmä žalovaného s prihliadnutím na mieru ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov.

18. Ako to vyplýva z obsahu spisu, žalovaná v priebehu konania namietala aktívnu legitímáciu žalobcu v spore. Len za predpokladu existencie aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu si mohol tento subjekt s úspechom uplatňovať ním požadovaný nárok. Na tomto tvrdení nič nemôže zmeniť ani fakt, že v priebehu konania žalovaná uhradila žalobcovi celú ním požadovanú sumu. V prípade nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, žalobca nebol oprávnený prijímať od žalovanej takéto plnenia. Ak tak urobil, získal tým na úkor žalovanej bezdôvodné obohatenie, ktoré musí vydať v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovanej nemôže byť jedno, či konanie bude zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby z dôvodu úhrady žalobcom požadovanej istiny s príslušenstvom, alebo či žaloba bude zamietnutá pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu. Pri zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po tom, čo žalovaná uspokojila pohľadávku žalobcu po začatí konania, by to bola práve žalovaná, ktorá by procesne zaviniła zastavenie konania a teda by musela byť zaviazaná na náhradu trov konania žalobcovi v súlade s ust. § 256 ods. 1 C.s.p. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, a preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovanej k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol k uplatnenému nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie.

19. Vo vzťahu k Zmluve o úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 19.11.2013 (č.l. 3 spisu) je potrebné zdôrazniť, že táto ako každá spotrebiteľská zmluva musí byť transparentná. Zmluvné podmienky musia byť formulované jasne a zrozumiteľne, nielen gramaticky, ale aj z toho pohľadu, aby spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú. Zásada transparentnosti dopadá i na aplikáciu Obchodných podmienok, Všeobecných obchodných podmienok a Sadzovníka poplatkov. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednaná technického a vysvetľujúceho charakteru a nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednaná, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu.

20. Žalovaná, aj keď svojim podpisom na zmluve potvrdila, že sa oboznámila s Obchodnými podmienkami a súhlasila s nimi, žalobca sa týmto dojednaním bez akýchkoľvek pochybností snažil preniesť dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy na spotrebiteľa. Takéto skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práva na súde a u iných štátnych orgánov, nakoľko spotrebiteľ už len v dôsledku takejto zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Existuje preto nezanedbateľné nebezpečenstvo, že dojednaná zmluvná podmienka ovplyvní spotrebiteľa pri uplatňovaní jeho práv, resp. môže u spotrebiteľa vyvolať dojem, že sa nemôže dovoliť súdnej ochrane, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, a to aj vo vzťahu k dojednaniu možnosti predčasného zosplatnenia úveru a vyslovil s nimi súhlas, v dôsledku čoho spotrebiteľ už len z tohto dôvodu môže byť odradený od prípadného podania žalôb, podnetov alebo návrhov súdom, či štátnym orgánom.

21. Okrem toho Občiansky zákonník účinný od 01.01.2008 v ust. § 53 ods. 4 písm. l) za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považoval i ustanovenia, ktoré obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

22. Možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

23. Plnenie v splátkach, vrátane podmienky, že nedodržaním splatnosti jednotlivých splátok nastáva splatnosť celej pohľadávky, má byť dojednané priamo v zmluve, a preto nepostačuje len odkaz na veriteľom vopred jednostranne pripravené a dlžníkom nepodpísané obchodné podmienky poskytnutia úveru. Bez takejto dohody obsiahnutej priamo v zmluve veriteľ právo vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka nemá.

24. Okrem toho ani samotná zmluva o postúpení pohľadávok č. I/2017 zo dňa 13.06.2017 uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom nepredstavuje platný právny úkon vo vzťahu k pohľadávke uplatňovanej v prebiehajúcom spore. Podanie právneho predchodcu žalobcu zo dňa 27.11.2014 (č.l. 23 spisu) označené ako upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru, nemožno považovať za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva majúca spotrebiteľský charakter, a preto pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Išlo teda o upozornenie predchádzajúce zosplatneniu úveru, ku ktorému došlo podaním právneho predchodcu žalobcu zo dňa 15.12.2014 (č.l. 25 spisu).

25. K uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.06.2017 došlo po viac ako dvoch rokoch od zosplatnenia úveru a teda v čase zosplatnenia úveru právny predchodca žalobcu ešte nemohol vedieť, či, kedy a komu postúpi pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Ak sa neskôr rozhodol postúpiť uplatňovanú pohľadávku na žalobcu, pri postúpení pohľadávky vzhľadom na to, že postupcom bola banka, sa musela zohľadniť špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z.z. o bankách.

26. Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv, ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachovávajú všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietat' voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavujú v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

28. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách, mal zákonodarca úpravou obsiahnutou v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nespĺcaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou, táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napr. nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priesičilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

29. Základným právnym problémom v danej veci je otázka platnosti, či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Teda, či podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou podľa ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách, musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, alebo

v prípade ich nedodržania, prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia. Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávacom prípade je to, že ide o spotrebiteľský spor vyplývajúci z pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru. Ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) sú preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkove nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia, čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva, aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje.

30. Pokiaľ ide o oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 19.06.2017 (č.l. 99 spisu) toto je len dokladom o splnení povinnosti vyplývajúcej pre právneho predchodcu žalobcu z ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nie o splnení povinnosti upravenej v ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

31. Podľa ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

32. Za predpokladu nesplnenia podmienok podľa ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, išlo by o postúpenie v rozpore so zákonom, a to zákonom o bankách, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

33. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. Uvedený záver priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24.04.2018 vydaného vo veci 1Cdo 147/2017, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako rozhodnutie č. 60.

34. Keďže na žalobcu nebola platne postúpená pohľadávka uplatňovaná v konaní, súd prvej inštancie správne postupoval ak žalobu v časti o zaplatenie sumy 383,04 eur s prísl. z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitimácie žalobcu zamietol.

35. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

36. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnej žalovanej v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trov nevznikli.

37. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).